

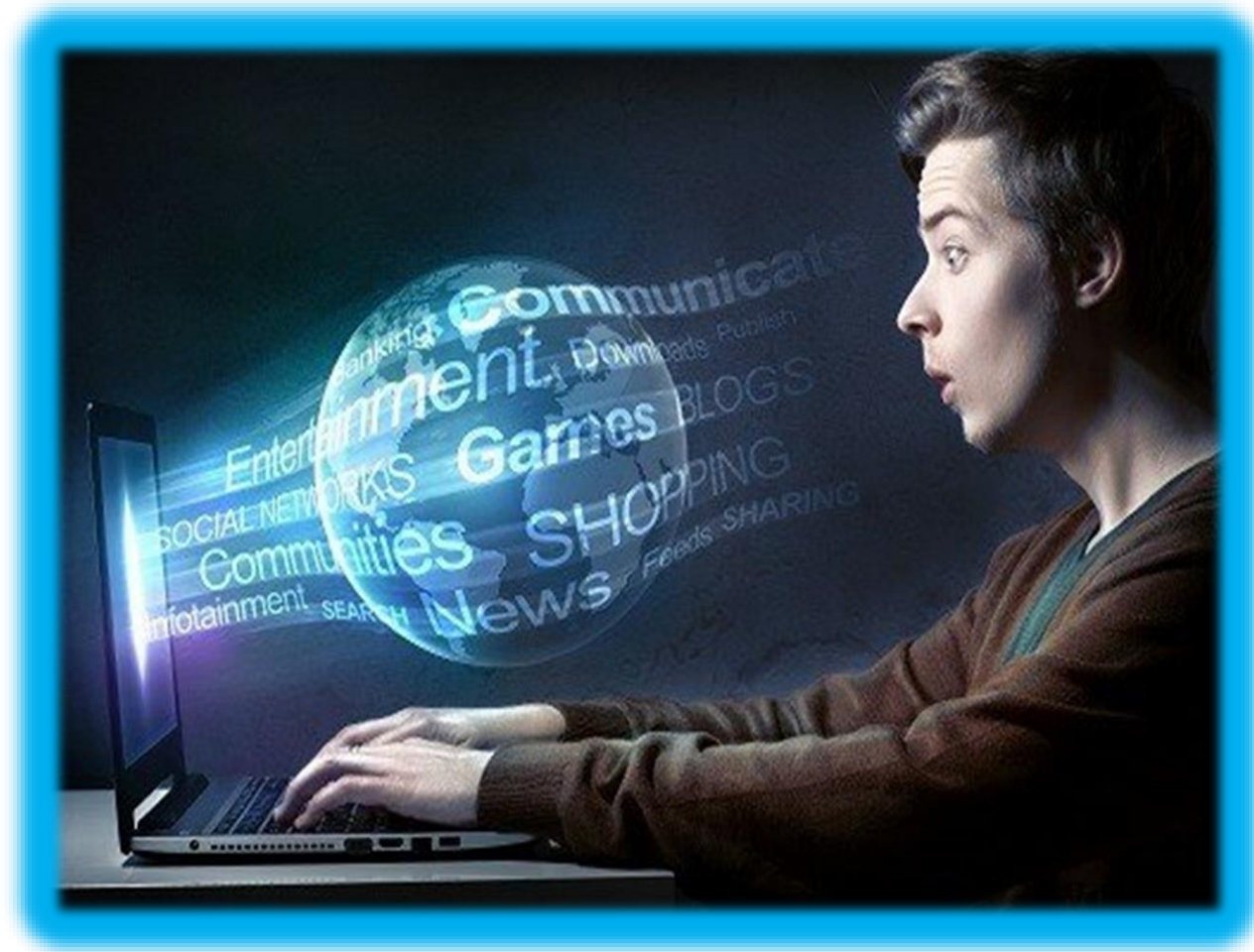
МАНІПУЛЮВАННЯ МАСАМИ: РОЛЬ МЕДІА

Критичне сприйняття та протидія

Інтернет зробив справжню революцію в пошуку інформації. Це водночас погана й хороша новина.

Хороша — ми маємо доступ до інформації, що нас цікавить, у будь-який час та за наявності доступу до інтернету – будь-де.

Погана — неякісної інформації стає більше. Орієнтуватись у вирії різноманітного, а часто й протилежного за змістом контенту – кропітка робота.

Коли держави перебувають у стані постійної протидії й боротьбі за вплив одна на одну, маніпуляції та пропаганда стають елементом повсякдення. Як гадаєте, яким чином в наш час найлегше розповсюдити інформацію?

ПРОПАГАНДА —
ЦІЛЕСПРЯМОВАНЕ ПОШИРЕННЯ
ІДЕЙ ТА МОДЕЛЕЙ ПОВЕДІНКИ
СЕРЕД ШИРОКИХ МАС
НАСЕЛЕННЯ

МАНІПУЛЯЦІЯ — ВИКРИВЛЕННЯ
ІНФОРМАЦІЇ, СТВОРЕННЯ
НЕАДЕКВАТНОЇ КАРТИНИ СВІТУ ЩОБ
ЗМУСИТИ ДІЯТИ В НЕОБХІДНОМУ ДЛЯ
МАНІПУЛЯТОРА НАПРЯМКУ

ПОГОВОРИМО ПРО ОСНОВНІ ЗАСОБИ МАНІПУЛЯТОРІВ. ЯК МАНІПУЛЮЮТЬ ІНФОРМАЦІЄЮ?

Замовчування інформації – варто користуватися кількома більш-менш достовірними джерелами інформації аби мати змогу порівнювати

Фабрикування інформації або створення фейків – це сфабрикована інформація, розрахована на те, що читач або глядач навряд чи почне перевіряти факти, цифри, цитати. Довір'яй але ПЕРЕВІРЯЙ

Посилання на недостовірні джерела – як приклад: «Як повідомляють американські / німецькі ЗМІ...» — які саме? Відомий політичний аналітик ... Пошукайте, а власне хто це? Чи варті вони довіри?

Посилання на чутки – «люди кажуть», «подейкують» – не факт, що на іншій вулиці люди не кажуть іншого, правда? Чутки ширяться соцмережами і від людини до людини. Поцікавтесь: звідки в людини інформація, чи вона бачила щось на власні очі?

Порушення балансу — коли в конфліктній ситуації журналіст висвітлює позицію лише однієї сторони або приділяє їй значно більше уваги. Або надати слово лише одній стороні

Висмикування з контексту – вчений сказав, що все, про що він зараз скаже, не має сенсу, якщо це вирвано з контексту. Наступного дня чуємо з інтерв'ю: «Приголомшливе зізнання: Все, що каже цей чоловік, не має сенсу»

Перебільшення – створюють із мухи слона. Алергічний висип від укусу комарика – епідемія малярії крокує Україною

«Загальновідомі» речі та безсумнівні судження – «Усім відомо, що...» і люди погоджуються. А що ж, всім відомо а мені ні?

Узагальнення й необґрунтовані твердження – через карантинні обмеження, що об'явлені з наступного тижня, кияни масово скупають туалетний папір. Отже, побутові товари можуть стати недоступними на весь період карантину

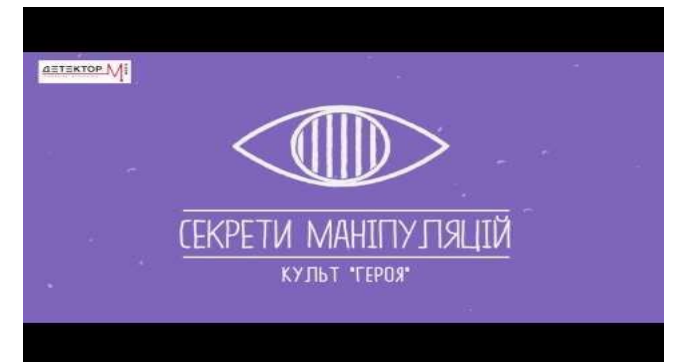
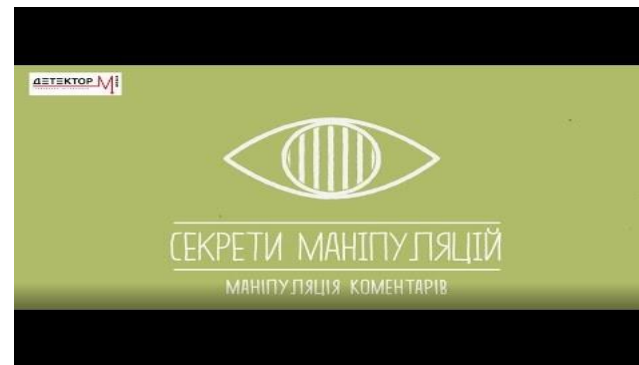
Навішування ярликів – іноді варто назвати об'єкт якимось словом, порівняти з чимось — і ми навішуємо всі ознаки, з якими це слово асоціюється. Спортсмен – значить вживає допінг

Маніпуляції зі статистикою – статистика річ точна, це ж цифри. Чи всі деталі пишуть? Чи можна зробити висновок про всіх українців опитавши членів верховної ради? Варто загуглити джерело та умови проведення опитування

Перефразування та гра словами – На зібранні хтось чхнув. - Будьте здорові! Журналіст: а от вже й почались натяки на те, що опонентам варто поберегти своє здоров'я....

СЕРІЯ ВІДЕО З КУРСУ:

Секрети маніпуляції.....

ДЛЯ БАЖАЮЧИХ: ПЕРЕЛІК КУРСІВ, ДЕ МОЖНА БІЛЬШ ДЕТАЛЬНО ПОПРАЦЮВАТИ НАД ВЛАСНОЮ МЕДІАГРАМОТНІСТЮ.

<http://mediadriver.online/> - МЕДІАДРАЙВЕР

<https://video.detector.media/special-projects/novynna-gramotnist-i22> - Новинна грамотність

https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:CZ+MEDIA102+2018_T3/about - Медіаграмотність: практичні навички

<https://verified.ed-era.com/ua> - Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності